

DZIENNIK
ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

—:-:—

Redakcja i Administracja czynna od 10-ej do 3-ej popoł.

Prenumerata kwartalnie . . . . . Mk. 180
miesięcznie . . . . Mk. 60

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 24 Mk.

—:-:—

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Cena egzemplarza Mk. 15.

Nr. 29. | Lublin, dnia 12-go listopada 1921 roku. | Rok I.

DZIAŁ URZĘDOWY.

RUCH SŁUŻBOWY.

Zwolnieni: w Wydziale Gospodarczym Komendant Straży Ogniowej Teodor Myśliński od dnia 1 lutego 1922 r. zgodnie z uchwałą Magistratu z dnia 2 listopada r. b.

Mianowani: w Wydziale Opieki Społecznej Wanda Głębocka na stanowisko pielęgniarki w „Osadzie Dziecięcej“ od dnia 1 listopada r. b. z uposażeniem według 12 st. pł. (Kat. B).

Zarządzenie Nr. 381.

Stwierdziłem, że niektóre z Wydziałów Magistratu, odbierając talony do asygnacji na podjęcie sum, asygnowanych przez władze i urzędy państwowe lub t. p., tytułem opłat za pewne świadczenia ze strony Magistratu na korzyść tychże, lub z innych tytułów, podejmują same przekazywane przez nie kwoty, pomijając w tych wypadkach pośrednictwo Kasy Miejskiej.

Ten stan rzeczy jest niedopuszczalny.

W celu uniknięcia podobnych wypadków, polecam, aby Wydziały zainteresowane po odebraniu talonu do asygnacji przekazywały go bezzwłocznie do Wydziału Finansowego, który zapisuje go do właściwej księgi kontroli i zleca podjęcie sumy asygnowanej jednemu z upoważnionych urzędników.

Po podjęciu kwoty asygnowanej, Kasa Miejska zapisze ją bezzwłocznie na przychód odnośnego wydziału, odcinek zaś kwitu kasowego prześle za pośrednictwem Wydziału Finansowego do właściwego wydziału do wiadomości i dołączenia do odpowiednich akt.

Scisłe wykonanie niniejszego zarządzenia poruczam p. p. kierownikom wydziałów i biur Magistratu.

Zarządzenie Nr. 382.

Doszło do wiadomości mojej, że pomimo zarządzeń, zobowiązujących poszczególne wydziały do przesyłania referatowi prawnemu wszelkich pism w kwestjach prawnych, dotyczących obrony interesów miasta w powództwach, wytaczanych przeciwko Magistratowi, lub też wszczętych przez Magistrat, nie wszystkie wydziały stosują się do tego zarządzenia. Opieszałość w tym względzie jednego z wydziałów spowodowała przekroczenie terminu do zaskarżenia decyzji Są-

du Pokoju w przedimocie zabezpieczenia powództwa przeciwko Magistratowi.

Ponieważ takie postępowanie narazić może Magistrat na straty, a organom prawnym tegoż utrudnia obronę interesów miasta, polecam aby wszelkie pisma władz i urzędów sądowych, dotyczące wymienionych wyżej spraw i procesów, przesyłane były bezzwłocznie przez Wydziały zainteresowane referatowi prawnemu do dalszego urzędowania.

Z obrad Magistratu.

(Posiedzenie 2 listopada — uchwalono):

Przedłożyć Radzie Miejskiej wniosek następujący:

1. Opierając się na przyznanym przez Towarzystwo Aprowizacji Miast Polski i Ziem Wschodnich kredycie, kredytach posiadanych przez Wydział Zaopatrywania Magistratu m. Lublina, oraz bezprocentowych wpłatach na kapitał obrotowy od Stowarzyszeń Spożywców i Kooperatyw m. Lublina, w wysokości nie mniej, jak po 1.000.000 marek od każdego, Magistrat powołuje do życia na miejsce likwidującego się Wydziału Zaopatrywania „Miejską Hurtownię“, jako instytucję handlową, na następujących zasadach:

1. Miejska Hurtownia ma na celu nabywanie i rozprzedaż pomiędzy ludność m. Lublina, za pośrednictwem sklepu miejskiego, sklepów miejscowych stowarzyszeń spożywców i kooperatyw, artykułów pierwszej potrzeby, w pierwszym rzędzie tych, których podaż w bieżącym okresie gospodarczym nie pokrywa całkowitego zapotrzebowania ludności, jako to: artykułów zbożowo-mącznych, cukru soli, opału, nafty i t. p.

2. Miejska Hurtownia obejmuje całkowity majątek likwidującego się Wydziału Zaopatrywania, i remanenty towarów.

3. Do kontroli i ogólnego nadzoru nad działalnością Hurtowni powołana zostaje Delegacja, składająca się z 6-iu osób, powołanych na ogólnych zasadach, ustalonych dla Delegacji Miejskich. Delegacja ta działać będzie na zasadzie specjalnego regulaminu zatwierdzonego przez Magistrat.

4. Bezpośredni zarząd Hurtowni spoczywa w rękach ławnika—przewodniczącego delegacji i kierownika handlowego, powołanego przez Magistrat, na wniosek delegacji.

5. Stowarzyszenia, które uskutecznią wyżej wymienione wpłaty na kapitał obrotowy, będą mogły korzystać z czternastodniowego kredytu towarowego w wysokości podwójnej sumy wpłat.

6. Zasady podziału i rozprzedaży artykułów pomiędzy całą ludność ustala delegacja.

7. Szczegóły organizacji Hurtowni, opracowane przez zarząd i przyjęte przez delegację zostaną przedstawione Magistratowi do zatwierdzenia.

Odnośnie tej uchwały Ławnicy Magistratu Finkielsztejn Skurzyński, i Bendych zgłosili następujące

VOTUM SEPARATUM.

Wobec przegłosowania i odrzucenia proponowanej przez nas poprawki do punktu 1-go uchwały Magistratu o utworzeniu hurtowni miejskiej: „Aby rozprzedaż artykułów pierwszej potrzeby, pomiędzy ludność dokonywana była oprócz kooperatyw także za pośrednictwem sklepów i składów firm handlowych prywatnych“, zgłaszamy votum separatum, uważając poprawkę za konieczną, z następujących względów:

Jeżeli zachodzi potrzeba zaopatrywania ludności w artykuły niezbędne po przystępnych cenach, to nabywanie takowych powinno być udostępnione całej ludności, nietylko uprzywilejowanym członkom kooperatyw, stanowiącym małą tylko część tej ludności. Ograniczenie zaś sprzedaży do nielicznych sklepów kooperatywnych, które często nie są w stanie obsłużyć nawet swoich członków, powodując tworzenie się osławionych ogonków, pozbawi większość ludności możności korzystania z dobrodziejstwa hurtowni miejskiej, do czego chyba ma równe prawa, jako obywatele uczestniczący w ciężarach i obowiązkach.

Trudno przypuścić, aby sklepy kooperatyw, prócz swoich uprzywilejo-

wanych członków, mogły obsługiwać i resztę ludności.

Doświadczenie wykazało, że do należytego obsługiwania ludności, potrzeba przeszło 100 sklepów, rozrzuconych po wszystkich dzielnicach i ulicach miasta i przedmieściach. A jakie trudności zajdą, tembardziej przy ograniczeniu miejsc rozprzedaży, opału i nafty, które wymagają obszernych składów i specjalnie urządzonych sklepów, łatwo sobie wyobrazić może ten, kto widział co się dzieje przy wydawaniu nafty lub przy składach opału w porze zimowej. Tłumaczenie pominięcia firm prywatnych trudnościami kontroli sprzedawców, jak również potrzebą wylegitymowania się kupujących, nie wytrzymuje krytyki, gdyż te same trudności zachodzą przy rozprzedaży za pośrednictwem kooperatyw.

Wychodząc zatem z założenia, iż obowiązkiem Magistratu jest dbać o potrzeby całej ludności, a nie tylko warstw zrzeszonych w kooperatywy, oraz w celu skutecznego zwalczania drożyzny, przez udostępnienie ludności we wszystkich dzielnicach zamieszkałej, możności nabywania artykułów pierwszej potrzeby bez wystawania w ogonkach, uważamy za konieczne, by rozprzedaż artykułów dostarczanych przez hurtownię miejską uskuteczniane były pomimo sklepów miejskich i kooperatyw także w sklepach i składach solidnych firm prywatnych, jak to się praktykuje z wielkim pożytkiem w Warszawie i innych większych miastach.

W. Skurzyński m. p. S. Finkielsztejn m. p. A. Bendych m. p.

2. Podwyższyć od dnia 1 listopada r. b. mnożnik dodatku drożyźnianego dla urzędników i oficjalistów miejskich (Kat. A. i B.) z 900 na 1530.

3. Wystąpić do władz o przekazanie miastu lokali albo przy ul. Zielonej Nr. 3, albo przy Św. Duskiej Nr. 16, w budynkach państwowych na pomieszczenie ambulatorjum miejskiego.

4. Zwolnić z zajmowanego stanowiska Komendanta straży ogniowej miejskiej T. Myślińskiego, od dnia 1 lutego 1922 r.

(Posiedzenie 3 listopada — uchwalono):

1. Przyjęto budżet na rok 1921 w 2 czytaniu: Zarządu głównego w dochodach i rozchodach i wydziału Finansowego w dochodach. Dalsze czytanie odłożono.

2. Uchwalono polecić wydziałowi gospodarczemu wystąpić o uzyskanie w miarę możności prawa pierwszeństwa na dzierżawę gruntu i budynków po betoniarni państwowej na Dziesiątej, bez przetargu, ewentualnie przystąpić do licytacji.

(Posiedzenie 4 listopada — uchwalono):

1. Zatwierdzić następującą

Tabelę djet dla funkcjonarjuszów Magistratu m. Lublina od 1 listopada 1921 r.

Stopień służb. lub stop. płacy	Djety normalne	Uzupełnienie djet normalnych do miejscow.: Warszawy i Łodzi 1700%	Warszawy i Łodzi ⅕ uzupełnienia	II klasy 1530%	III, i IV klasy 1360%	b. zaboru pruskiego 1190%	Razem do miejscowości (Marek polskich): Warszawy i Łodzi	II klasy	III, i IV klasy	b. zab. prusk.
A. Urzędnicy.										
I—III	80	1360	272	1224	1088	952	1712	1304	1168	1032
IV i V	70	1190	238	1071	952	833	1498	1141	1022	903
VI	60	1020	204	918	816	714	1284	978	876	774
VII	50	850	170	765	680	595	1070	815	730	645
VIII i IX	40	680	136	612	544	476	856	652	584	516
X—XII	35	595	119	535,50	476	416,50	749	570,50	511	451,50
B. Oficjaliści.										
1	50	850	170	765	680	595	1070	815	730	645
2 i 3	40	680	136	612	544	476	856	652	584	516
4	35	595	119	535,50	476	416,50	749	570,50	511	451,50
5—7	24	408	81,60	367,20	326,40	285,60	513,60	391,20	350,40	309,60
8—12	20	340	68	306	272	238	428	326	292	258
C. Robotnicy.										
1	35	595	119	535,50	476	416,50	749	570,50	511	451,50
2—10	24	408	81,60	367,20	326,40	285,60	513,60	391,20	350,40	309,60
11—14	20	340	68	306	272	238	428	326	292	258

2. W sprawie miejskiej fabryki masarskiej określić komisyjnie wysokość odszkodowania za użytkowanie miejskiej fabryki masarskiej przez władze wojskowe, oraz odszkodowania za ewentualne zużycie i zniszczenie budynków, maszyn i utensyljów fabrycznych i zażądać od władz wojskowych bezzwłocznego zwrotu miastu fabryki masarskiej.

Do komisji o której mowa powyżej powołano p. p. Kamińskiego, Papiewskiego, Radzikowskiego i Finkielsztejna.

3. Bufet w gmachu teatru miejskiego wydzierżawić p. Lucjanowi Borowskiemu do dnia 1 stycznia 1922 r. za opłatą czynszu dzierżawnego 4800 mk. miesięcznie; od 1 stycznia roku przyszłego wydzierżawić bufet z licytacji.

4. Akceptować podwyżkę cen za prace niwelacyjne, prowadzone przez inż. Jeżowskiego, wymienione w piśmie z dn. 24/X r. b., oraz zatwierdzić ofertę tegoż na roboty niwelacyjne dodatkowe.

5. Wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem następującym:

„Rada Miejska uchwala załączony statut podatku za wynajem mieszkań w hotelach i t. p. i poleca wprowadzić w wykonanie po uzyskaniu zatwierdzenia władz nadzorczych".

STATUT

podatku na rzecz miasta Lublina za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, pokojach noclegowych i gospodach dla przyjezdnych.

§ 1.

Osoby zamieszkujące w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, pokojach noclegowych i gospodach dla przyjezdnych, obowiązane są opłacać podatek na rzecz miasta Lublina.

§ 2.

Podatek oblicza się w wysokości 20% od sumy należności za wynajem mieszkania wraz z meblami, usługą, pościelą, oświetleniem i opałem.

§ 3.

Od podatku są zwolnione:

a) domy noclegowe uznane przez Magistrat za utrzymywane przez instytucje dobroczynne,

b) osoby wojskowe, urzędnicy państwowi i komunalni, czasowo delegowani przez władze w interesach służbowych,

c) osoby stale zamieszkałe w Lublinie w wynajętych pokojach hotelowych, lub umeblowanych, o ile Magistrat osoby te uzna za kwalifikujące się do zwolnienia od podatku.

UWAGA: Osoby zainteresowane w uzyskaniu zwolnienia od podatku za wynajem mieszkania, na zasadzie wyżej wymienionych zwolnień, obowiązane są przedstawić osobie wynajmującej lokal odnośne poświadczenie Wydziału Finansowego Magistratu, w przeciwnym razie tracą prawo do ulgi.

§ 4.

Za wpływ podatku odpowiada osoba odnajmująca lokal, która winna zainkasować go, przy poborze należnosci za komorne.

§ 5.

Osoby odpowiedzialne za pobór podatku, winny po upływie każdego miesiąca, a przed 15, następnego miesiąca, wnieść wpływ podatku przy odpowiednim wykazie do Kasy Miejskiej.

Za opóźnienia, pobierana będzie opłata w wysokości 5% miesięcznie, od sumy zalegającego podatku, który egzekwowany będzie drogą administracyjną.

§ 6.

Za uchylenie się od opłaty i poboru podatku, i świadome podawanie fałszywych danych, ukrywanie całości lub części podatku, winni podlegają karze na mocy art. 138 Kod. Karn.

§ 7.

W celu kontroli Magistratowi, przysługuje prawo żądania przedstawienia ksiąg meldunkowych i rachunkowych, jak również delegowania urzędnika na miejsce dla zebrania ścisłych danych.

§ 8.

Policja państwowa i administratorzy domów udzielają Magistratowi potrzebnych informacji.

9.

Magistrat wyda przepisy wykonawcze do niniejszego statutu.

§ 10.

Statut niniejszy staje się obowiązującym od daty ogłoszenia go we właściwej drodze.

6. Delegowa na konferencję wydziałów sanitarnych Magistratów większych miast polskich, mają się odbyć w Warszawie w dn. 10 listopada r. b., Naczelnego Lekarza Miejskiego D-ra Garbaczewskiego, polecając mu po powrocie złożyć Magistratowi odnośne sprawozdanie z wyniku konferencji.

Prezydent m. Lublina
C. Szczepański.
Szef wydziału do spraw ogólnych.
Radliński.

Część nieurzędowa.

Przedruk z miesięcznika „Samorząd Miejski".
Dr. RUDOLF SIKORSKI.

Samorząd miejski w Polsce
i jego najbliższe zadania i cele.

Rządy w miastach dostawały się warstwom, które stanowiły lub z innemi tworzyły większość, te wybierały na prezydentów i burmistrzów swoich ludzi, zaś wybitna ich władza i obszerny zakres działania były wyrazem uprawnień i przywilejów tej większości, co de facto prowadziło do rządów oligarchicznych patrycjatu i średniego mieszczaństwa. Przewadze wpływów ziemiaństwa przypisać należy, że żadne z miast większych poza Lwowem i Krakowem nie uzyskało stanowiska miasta o własnym statucie, mimo, że niektóre z nich posiadały od 30—50.000 mieszkańcow. Kosztem tych miast budowano drogi w powiatach, z których miasta te były nie wydzielone.

Ustrój samorządowy austrjacki przyjął pewne zasady niemieckie, niektóre angielskie, a dodał ze względu na stosunki lokalne własne. Z niemieckich zasad przyjęte są: Wybór Rady Miejskiej na lat 6, ze zmianą połowy rady co trzy lata, zatwierdzanie prezydentów, zaprzysięganie ich oraz burmistrzów i naczelników miasteczek, powierzenie prezydentom i burmistrzom kierownictwa policji lokalnej i poruczonego zakresu działania, uznawanie, przynajmniej w miastach o własnym statucie, urzędników Magistratu za pośrednich urzędników państwowych, co miało wyraz w żądaniu, aby siły fachowe Magistratu miały kwalifikacje równe rządowym, a w końcu w przymusie obywateli do przyjmowania stanowisk radnych i niepłatnych asesorów.

Z angielskich zasad przyjęto w Austrji system bezwzględnej przewagi żywiołów obywatelskich, pochodzących z wyboru, nad urzednikami płatnymi, dążność rad miejskich do rozszerzenia swego zakresu działania i na czynności wykonawcze, mimo zastrzeżenia zasadniczego, że Radom miejskim służy tylko władza uchwałodawcza i kontrolująca. Wyrazem tych dążeń jest przyznane radom miejskim prawo rozstrzygania odwołań i zażaleń od orzeczeń Magistratu i prezydenta lub burmistrza, dalej mianowanie urzędników, możność przelania części swych zadań na sekcje i komisje, które podobnie jak angielskie komitety de facto decydują o wszystkich ważniejszych szczegółach administracji, należących do czynności wykonawczych, jak udzielanie konsensów i koncesji, prawa przynależności, wypuszczanie w dzierżawę gruntów, nabycie lub pozbycie nieruchomości, wszelkie inwestycje i t. p., do czego Magistrat referat przygotowuje, a następnie wykonywa.

W ustawach miejskich w Galicji zacierał się rozdział władzy uchwałodawczej od wykonawczej, stąd radni wywierali silny wpływ na czynności wykonawcze Magistratu, na które największy wpływ miał sam prezydent względnie burmistrz, posiadający władzę wprost wobec Magistratu nieograniczoną, jeśli uchwałami Magistratu nie był krępowany. Rozległa ta władza prezydenta szła jednak przeważnie na służbę stronnictw, które go wybrały, stąd życie publiczne miast galicyjskich było ciasne i ograniczone, pozbawione szerszych horyzontów społecznych i politycznych, wielu burmistrzów i prezydentów zużywało swe siły wyłącznie

w usługach dla partji, a rzadko kiedy wybitniejsza indywidualność zdołała rozwinąć większą działalność publiczną, wychodzącą na korzyść ogółowi mieszkańców miasta ze względu na podjęte większe inwestycje, w przyszłość sięgające plany gospodarcze, rozszerzenie oświaty i t. p.

Do własnych cech i metod w budowie ustroju samorządowego w Austrji należało: wyposażenie burmistrzów i prezydentów w rozległą władzę, lecz trzymanie ich w wielkiej zależności od władz państwowych, pozostawienie samorządu pod względem materjalnym o własnych siłach i bezwzględne przedkładanie ponad interesa samorządu interesów ogólnych i materjalnych państwa, skłonność do posługiwania się podatkami konsumcyjnemi i dozwalanie samorządom na ich eksploatację, szerzenie w Magistratach metod biurokratycznych, wysługiwanie się w poruczonym zakresie działania samorządem bez ekwiwalentu, tendecja, by organa samorządu pozostawały na stanowisku II klasy wobec organów rządowych, stawianych zawsze na pierwszem miejscu. System Magistratów miast był w dużych miastach biurokratyczny, w średnich i małych miastach obywatelski. W małych miastach nie było Magistratu tylko zwierzchność gminna, złożona z naczelnika gminy, zastępcy i 2—5 asesorów. Podobny skład Magistratu był w 30 średnich miastach. Tu do Magistratu jako zwierzchności gminnej nie wchodzili urzędnicy, którzy byli tylko siłami pomocniczemi i wykonawczemi.

We Lwowie w skład Magistratu wchodzili członkowie prezydjum miasta, delegaci rady miasta i urzędnicy Magistratu, jest to przeto mieszany system Magistratu obywatelsko-biurokratycznego, w Krakowie i w Wiedniu, gdzie niema delegata Rady miejskiej w Magistracie, tylko członkowie Prezydjum miasta i naczelni urzędnicy Magistratu przeważa typ Magistratu biurokratycznego, lecz zupełnie zależnego od nieograniczonej władzy prezydenta miasta.

Jak powyżej zaznaczono urzędnicy Magistratu są jako siły wykonawcze podległe Radzie miejskiej i prezydentowi, zarazem od czynników tych zupełnie zależne, gdyż ich nominacji dokonywa Rada miejska na wniosek prezydenta lub burmistrza. Wysoki przeciętnie poziom kultury Rad miejskich w Galicji, w których żywioł wykształcony licznie jest reprezentowany, tudzież wyższe wykształcenie urzędników Magistratu, z których znaczna liczba nawet w mniejszych miastach ma ukończone uniwersytety lub szkoły średnie, są powodem, że żywioły te żyją przeważnie zgodnie ze sobą i obok siebie.

W Krakowie, we Lwowie i w Wiedniu, tak jak w miastach Anglji i krajach rządzących się systemem badeńskim, ze względu na przewagę żywiołu obywatelskiego w zwierzchnościach miejskich, nie będących urzędnikami zawodowemi, przyjęło się ze względu na potrzebę fachowego kierownictwa Magistrata ustanowienie posady dyrektora Magistratu, (w Anglji i Badenji sekretarza miejskiego). W Krakowie do roku 1898 dyrektor Magistratu był drugim wiceprezydentem miasta, co w nowym statucie zniesiono.

Między żywiołem urzędniczym miejskim a obywatelskim, reprezentowanym w Radzie miasta, nie ma pozatem w życiu publicznem żadnych prawie stosunków. Są to jakby odrębne od siebie światy. Urzędnicy Magistratu w życiu politycznem i społecznem żadnego prawie nie biorą udziału. Życie polityczne było wyłączną dziedziną mieszczan i garstki zamożniejszych osób z wolnych zawodów, którzy weszli do grona patrycjatu miejskiego lub pozostawali z nimi w stosunkach. Wiele z ostatnich osób kandydowało z kurji inteligencji, z której dopiero w ostatnich czasach zaczęli ubiegać się o mandaty także i urzędnicy. W Galicji nie było prawie wypadku, aby urzędnik miejski został wybrany na burmistrza lub prezydenta. We Lwowie natomiast kilkakrotnie rękodzielnicy i rzemieślnicy byli prezydentami. Raz tylko w Wiedniu zdarzyło się, że urzędnik Magistratu został burmistzem tego miasta. Pozatem cechuje Magistraty większych miast a zwłaszcza Lwowa i Krakowa wprost przesycenie siłami o ukończo-

nych wyższych studjach. Gdy Magistraty Łodzi i Warszawy prawie że nie mają wśród urzędników prawników ukończonych, tylko muszą się posługiwać adwokatami najętymi, to np. w Krakowie przed wojną było aż 62 ukończonych prawników i połowa tej liczby inżynierów i architektów oraz geometrów. Z sił prawniczych przeszło połowa marniała, gdyż referaty przez większość z sił tych robione mogą załatwiać także i lepsze siły średniej kategorji.

Nieznaczna liczba powyższych sił fachowych dochodziła do stanowiska naczelnika wydziału i mały stosunkowo odsetek sił powyższych miał możność i chęć do szerszej pracy samorządowej, nie mówiąc już o statystyce lub o udziale w wydawnictwie ustaw i rozporządzeń miejskich, sprawozdań z działalności Magistratu i Rady miasta i t. p. Powierzenie Magistratom Lwowa i Krakowa, jak i w ogóle miastom o własnym statucie, agend jako władzom politycznym I instancji okazało się w praktyce dodatnie. Magistraty tych miast wyposażone w egzekutywę narówni ze starostwami działały sprawnie i wydały cały szereg dobrych urzędników oraz naczelników wydziałów. Organizacja i praca Magistratu Krakowskiego, dobrze prowadzonego przez prezydenta dr. Leo, zyskały uznanie. Uznanie Magistratów większych miast za władze polityczne I instancji jest umiejętnem zespoleniem samorządu z władzą państwową, co zwłaszcza we własnem państwie powinno znaleźć pełne zastosowanie.

O ile średnie i małe miasta umiały stać na wysokości swych zadań, samorząd zaś powiatowy i krajowy walczył z trudnościami, jakie mu sprawiał brak egzekutywy, o tyle samorząd miast o własnym statucie w Galicji rozwijał się dzięki posiadanej egzekutywie jeszcze najwięcej swobodnie, a krępowany był jedynie brakiem lepszego wyposażenia materjalnego ze strony obcego mu w zasadzie rządu. Do braków samorządu w Galicji niewątpliwie zaliczyć należy wstrzymywanie szerokich warstw ludności od udziału w życiu publicznem miasta, przez co ich zarząd mimo, dodatnich stron i zdobyczy, wychodzących na korzyść ogółu, był jednak jednostronnym i ciasnym, pozbawionym szerszych horyzontów.

W tem miejscu przytoczyć wypada ocenę samorządu miast galicyjskich i wskazówki co do jego reformy, nad czem się zastanawiano w latach wojny 1916 i 1917, gdy rozważano sprawę wyodrębienia Galicji w zarządzie państwa Austrjackiego—wypowiedziane na łożu śmiertelnem przez jednego z najwybitniejszych działaczy w zakresie samorządu miejskiego w Galicji, prezydenta miasta Krakowa profesora Uniwersytetu dr. Juljusza Leo. Polecił on zakomunikować pierwszemu zjazdowi delegatów miast polskich w Warszawie, który się odbył w listopadzie 1917 roku, że przy rozważaniu nad wyborem zasad przyszłego ustroju samorządu dla miast Polskich należy dać pierwszeństwo zasadom przyjętym w Niemczech, a w szczególności cenić należy możliwe uniezależnienie Magistratu jako władzy miejscowej od nadmiernego wpływu Rad miejskich na czynności wykonawcze, czyli, że zasadę rozdziału władzy uchwałodawczej od wykonawczej, zachowując dla pierwszej pełne prawo kontroli—uważać należy za sprawę zasadniczego znaczenia. Przyczynę, że mało który z burmistrzów Galicji zdołał rozwinąć swę działalność poza ramy interesów większości, która go wybrała, przypisywał Dr. Leo właśnie tej okoliczności, że w ustawach miejskich w Galicji granica udziału między władzą uchwałodawczą a wykonawczą była przekraczana na niekorzyść ostatniej, a to osłabiało jej działalność, która winna być bezstronną i prawną.

V.

Projekt wyboru zasad dla Polskiej ustawy miejskiej.

Aby ułatwić pracę przygotowawczą do przyszłej ustawy miejskiej wypada, prócz garści materjałów powyżej podanych, zdobyć się na wskazanie zasad, któreby przyjąć należało za podstawę dla Polskiej ustawy miejskiej.

Zadanie to jest aktualne, gdyż za inicjatywą prezesa Związku Polskich

Miast, prezydenta miasta Poznania p. Drwęskiego na zarządzie tegoż związku poczęto rozważać, na jakich zasadach powinna się oprzeć przyszła ustawa dla Polskich miast. Podjęcie tej pracy było bardzo trafne. Odpowiada to godności licznego zastępu burmistrzów i prezydentów polskich miast tudzież ich zastępców oraz ławników i radnych, że nie czekają biernie, aż im Rząd narzuci ustawę bez ich współudziału, lecz że oparci na bogatem doświadczeniu i posiadanej wiedzy w zakresie spraw miejskich, pragną dać wyraz swym przekonaniom, i chcą się przyczynić do stworzenia ustawy miejskiej, któraby najlepiej odpowiadała naszym stosunkom, a zarazem stała na wysokości najnowszych poglądów i przekonań w dziedzinie omawianej.

Akcja powyższa jest tem więcej pożądana, że się dążyć musi do wyrównania sprzeczności pomiędzy ustawodastwem komunalnem w trzech zaborach, dalej że konieczne do tego jest poznanie zasad ustrojów samorządu miejskiego w tych zaborach, aby je można zrozumieć należycie ocenić i wybrać z nich to, co uważane być może za najlepsze. Rozszerzanie zaś wiadomości o postępie tych prac i o ich treści jest wskazane, gdyż ogół działaczy samorządowych w całej Polsce i w każdem mieście pragnie być poinformowanym o stanie rzeczy i o zagadnieniach, mających dla nich zasadnicze znaczenie.

Podobna praca Związku Miast Polskich nietylko jest doniosłą i korzystną dla rzeczy samej, ale ułatwi zadanie Rządu, a z drugiej strony przygotuje zrozumienie dla pracy Rządu, której zasady bez podobnej pracy przygotowawczej mogłyby być niezrozumiane, a nawet natrafić na opór, ze szkodą dla rzeczy samej.

Zaprojektowanie zasad i poddanie kilku myśli odnośnie do przyszłej ustawy miejskiej poprzedzić wypada kilku ogólnemi uwagami, wykazującemi założenie, z jakiego wyjść należy.

1) Za wyższą uznać należy myśl, aby dążyć do jednolitej ustawy miejskiej dla wszystkich trzech zaborów, aniżeli, żeby na podstawie ustawy ramowej umożliwić istnienie trzech odrębnych systemów samorządu miejskiego, opartych o zasady istniejące do których te zabory przywykły. Godność narodu wymaga, aby się zdobył na ustawę jednolitą.

(D c. n.).

OD ADMINISTRACJI.

Prenumeratę i należność za ogłoszenia należy nadsyłać pod adresem: Redakcja „Dziennika Zarządu m. Lublina“ (Magistrat) lub wnosić bezpośrednio do administracji „Dziennika“ (gmach Magistratu, parter, pokój Nr. 3).

Ogłoszenia.

Friedman Moszek zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat m. Lublina w dniu 6 listopada 1919 r. za Nr. 3306.

Garfinkiel Juda-Lejba zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat m. Lublina w dniu 1 grudnia 1920 r. za Nr. 3399—329.

Treść Nr. 29-go:

-:- -:- -:- -:- **Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina.** -:- -:- -:- -:-

Wykonano drukarni w Miejskiej.